

Prejeto	01-04-2015	
Sign. znak	Številka zadeve:	Vredn.:
205	6033-100/2014/12	

POROČILO O PRVI AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i: **Univerza v Ljubljani**

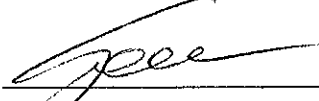
Predlagatelj/i: **Pedagoška fakulteta**

Študijski program: **Študijski program za izpopolnjevanje- Specialno pedagoško izpopolnjevanje za delo z izbrano skupino otrok s posebnimi potrebami**

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 18.12.2014 imenoval skupino strokovnjakov za presojo v postopku prve akreditacije študijskega programa, v sestavi:

- predsednik(ca) Dr. Božidar Opara, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta
- član(ica) Dr. Vlatka Domović, Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet
- član(ica) Ana Pleško, študentka
- član(ica) *(ime, priimek, zavod)*

Predstavnik(ca) agencije je bil(a): **Matjaž Štuhec**

Podpis predsednika(ce) skupine strokovnjakov:

Datum oddaje skupnega poročila agenciji: **31.3.2015**

Opombe agencije:

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o prvi akreditaciji študijskega programa.

Pri presoji smo izhajali iz določil Zakona o visokem šolstvu, Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, Priručnika za strokovnjake NAKVIS-a ter predpisov, ki regulirajo področje vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami v Sloveniji (Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami ter prilagojenih programov vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, posebnega programa in vzgojnega programa, ki regulirajo formalna in vsebinska vprašanja vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami in določajo tudi kadrovske pogoje izvajalcev programov.

Temeljni akt, ki določa izobrazbene pogoje za strokovne delavce v šolah in zavodih za izvajanje programov vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami je Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), ki v 99.členu določa izobrazbene pogoje za šole in zavode za otroke s posebnimi potrebami ter 100.člen ZOFVI, ki določa, da kdor ni končal izobraževanja po visokošolskem študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javno veljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje. 99.člen ZOFVI določa izobrazbene pogoje za učitelje, vzgojitelje svetovalne delavce, knjižničarje in druge strokovne delavce le za šole in zavode za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Ti programi pa so, kot določa Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (5.člen) naslednji:

- prilagojen program za predšolske otroke,
- prilagojeni programi vzgoje in izobraževanja z enakovrednim izobrazbenim standardom,
- prilagojeni programi vzgoje in izobraževanja z nižjim izobrazbenim standardom,
- posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in drugih posebnih programih ter
- vzgojni programi.

Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (OPP) pozna tudi: program za predšolske otroke s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo ter vzgojno izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo. A to so redni programi tako vrtcev kot osnovnih in srednjih šol, namenjeni vsem otrokom. V te programe je skladno s konceptom in paradigmo integracije in inkluzije vključenih okoli tri četrtine vseh OPP v Sloveniji. Njih vzgajajo in poučujejo vzgojitelji in učitelji, za katere ni predpisana specialno pedagoška dokvalifikacija (99. člen ZOFVI). Bi bilo pa seveda (to spoznanje je univerzalno), dobro, če bi tudi celotno učiteljstvo imelo nekaj znanja o delu z otroci s posebnimi potrebami, saj bi bila potem inkluzija uspešnejša.

Zakonska zahteva po specialno pedagoškem izpopolnjevanju torej velja le za učitelje in vzgojitelje v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami, ki nimajo specialno pedagoške izobrazbe.

Takšne šole oziroma zavodi pa so:

- oddelki s prilagojenim programom za predšolske otroke (razvojni oddelki),
- prilagojeni izobraževalni programi z enakovrednim izobrazbenim standardom (za slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, gibalno ovirane, otroke z govorno jezikovnimi motnjami ter otroke z avtističnimi motnjami) (8. člen Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami),
- prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (9. člen Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami (praviloma za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju in otroke z avtističnimi motnjami)),
- posebni program vzgoje in izobraževanja (10. člen Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami),

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

- vzgojni program za otroke, ki so vključeni v vzgojne zavode (12. člen Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami).

V te šole oziroma zavode za otroke s posebnimi potrebami se torej vključujejo le:

- otroci z motnjami v duševnem razvoju,
- slepi in slabovidni,
- gluhi in naglušni,
- otroci z govorno jezikovnimi motnjami,
- gibalno ovirani otroci,
- dolgotrajno bolni otroci,
- otroci z avtističnimi motnjami,
- otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami.

In le za strokovne delavce oziroma vzgojitelje in učitelje v teh šolah in zavodih za OPP se zahteva specialno pedagoško izpopolnjevanje za tiste, ki imajo splošno izobrazbo za vzgojitelja oziroma učitelja, zato si morajo pridobiti usposobljenost za pedagoško delo s temi otroci v obliki izpopolnjevanja.

n.a.k.v.i.s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

1. SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Splošni podatki študijskega programa za izpopolnjevanje so ustrezni- ime, klasifikacija, vrsta programa in trajanje. Vloga vključuje predmetnik z opredelitvijo splošnih in predmetnih kompetenc, izbirnostjo, opredelitvijo obremenitve študentov, praktičnega dela, pogoji za vpis, priznavanje predhodno pridobljenega znanja, oblike pedagoškega dela in obveznosti študentov. Program za specialno pedagoško izpopolnjevanje strokovnih delavcev v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami je reguliran s predpisi in v tem smislu je program s formalnega vidika utemeljen in potreben. Slabi dve tretjini (64,2 %) vsega programa za izpopolnjevanje je samostojno delo študenta.

Praktičnemu usposabljanju je tako dan velik pomen.

Program ni strokovno konsistenten kot to zahteva 2.točka 14. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov ter ZOFVI, ki v 99. členu določa šole in zavode za otroke s posebnimi potrebami ter strokovne delavce, ki si morajo pridobiti specialno pedagoško izobrazbo. 5. člen Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami določa, kateri so ti programi oziroma šole in zavodi. Med njimi ni programa s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, kot navaja predlagatelj, ko navaja, za katere strokovne delavce je ta program predviden.

• Analiza ugotovitev

Študijski program je program za izpopolnjevanje in se imenuje **SPECIALNO PEDAGOŠKO IZPOPOLNJEVANJE ZA DELO Z IZBRANO SKUPINO OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI**.

Program se po **KLASIUS –SRV** uvršča na raven 37- podrobna skupina-vrsta 37000

Program je po **KLASIUS-P** uvrščen v:

- široko področje: 1
- ožje področje: 14
- podrobno področje: 142
- nacionalno specifično področje: 1424.

Program izpopolnjevanja sodi na področje specialne pedagogike. Udeleženske in udeleženci se v posameznem usmeritvenem modulu usposobijo za delo z različnimi skupinami otrok s posebnimi potrebami. Program je po klasifikaciji ISCED uvrščen v izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev. V utemeljitvi programa je navedeno, da si bodo udeleženci pridobili znanja in strategije za delo z otroki in mladostniki z učnimi težavami, primanjkljaji na posameznih področjih učenja ter s čustvenimi in vedenjskimi težavami v vzgoji in izobraževanju. Študijski program omogoča izpopolnjevanje udeleženk oziroma udeležencev, ki so zaključili predhodno družboslovno izobrazbo.

Program za specialno pedagoško izpopolnjevanje strokovnih delavcev v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami je reguliran s predpisi, ki so navedeni v uvodu, saj so poklici v vzgoji in izobraževanju regulirani. V tem smislu je program s formalnega vidika utemeljen in potreben. Ne nazadnje je podoben program v preteklosti že potekal.

Program specialno pedagoškega izpopolnjevanja je nastal zaradi potreb po specialno pedagoškem znanju o delu z otroki s posebnimi potrebami v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah in zavodih.

Program ima dva stebra:

- osnovni steber, ki je skupni za vse udeležence
- usmerjeni modul, ki je členjen po vrsti otrok s posebnimi potrebami

Cilj je nadgraditi pedagoško izobrazbo s specialno pedagoškimi znanji, potrebnimi za neposredno prakso in za vzpostavitev strpnega in humanega medosebnega odnosa.

Predlagatelj navaja, da si bodo udeleženci pridobili ustrezna specialna pedagoška znanja za delo v :

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

- prilagojenih programih vzgoje
- programih prilagojenega izvajanja z dodatno strokovno pomočjo v osnovni in srednji šoli
- prilagojenih izobraževalnih programih (prilagojeni izobraževalni program osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom, prilagojeni izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom, izobraževalni programi srednješolskega izobraževanja..)

Predlagatelj navaja splošne kompetence »diplomanta« in predmetno specifične kompetence.

Pri zaposljivosti predlagatelj tu navaja le tri programe vzgoje in izobraževanja, v katerih bi vzgojno izobraževalno delo opravljali absolventi tega programa. Pri tem navaja:

- program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo
- program z enakovrednim izobrazbenim standardom
- program z znižanim izobraževalnim standardom .

V nadaljevanju predlagatelj utemeljuje potrebo po tem programu z zahtevo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Navaja tudi, da so udeleženci tega programa že zaposleni v šolstvu ali pa si želijo razširiti zaposlitvene možnosti.

Pri zaposljivosti predlagatelj navajajo ugotovitve Ministrstva za šolstvo ter 3 šol oziroma zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

V točki C.2 Predlagatelj navaja, da ima program 2 stebra:

- osnovni steber, ki je skupen za vse udeležence,
- usmerjeni modul, ki je izbirni.

V poglavju Predmetnik predlagatelj navaja »Učne enote«. Pri tem je enote pod točko 1,2,3,4 razumeti kot osnovni steber. Enota 6 pa kot usmeritveni modul.

V tej preglednici predlagatelj navaja kontaktne ure in samostojno delo študenta. Razmerje med tema dvema sestavinama je 35,8 % proti 64,2 %. Kar pomeni, da je slabi 2/3 vsega programa samostojno delo študenta. Ob takšni strukturiranosti programa zelo veliko ur odpade na samostojno delo študenta. Na predavanje odpade celo samo 8,6% ur. Izpopolnjevanje poteka pretežno na delovnih mestih kandidatov oz. na samoizobraževanju. Če ima praksa tako velik pomen, bi jo bilo potrebno natančneje definirati v vseh njenih dimenzijah.

Usmeritveni moduli so 4 in sicer:

- Usmeritveni modul za delo s slepimi in slabovidnimi
- Usmeritveni modul za delo z osebami z motnjami v duševnem razvoju
- Usmeritveni modul za delo z gluhihimi in naglušnimi
- Usmeritveni modul za delo z gibalno oviranimi in dolgotrajno bolnimi

V šole in zavode za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami se vključujejo naslednje skupine otrok s posebnimi potrebami:

- slepi in slabovidni
- gluhi in naglušni
- otroci z govorno jezikovnimi motnjami
- otroci z motnjami v duševnem razvoju
- gibalno ovirani
- dolgotrajno bolni otroci
- otroci z avtističnimi motnjami
- otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami

Štirje moduli torej ne pokrivajo celotnega spektra posebnih potreb.

Usmeritveni moduli se razlikujejo v kontaktnih urah (razmerja med predavanji, seminarji in vajami). Razlikujejo se tudi po urah samostojnega dela študentov. Program obsega skupaj 60 KT. Od tega odpade na »osnovni steber«, (če v to štejemo tudi »izbirni skupni predmet«) 18 KT, na

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

usmeritveni modul pa 42 KT. To razmerje ustreza ciljem in namenom programa, saj naj bi udeleženci pridobili usposobljenost za delo z določeno vrsto otrok s posebnimi potrebami.

Pri učnih enotah so navedeni tudi izvajalci.

Bibliografski podatki (COBISS) kažejo, da nekateri izvajalci nimajo ustreznih strokovnih kompetenc za določeno vrsto motenj – slepi in slabovidni.

Prednosti

- Program za specialno pedagoško izpopolnjevanje je pred leti že potekal. Šolska zakonodaja to izpopolnjevanje določa kot izobrazbeni pogoj izvajalcev, ki opravljajo strokovno delo v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami. V tem trenutku ni veljavnega akreditiranega programa za specialno pedagoško izpopolnjevanje v Sloveniji in to praznino ta program izpolnjuje. Program izpopolnjevanja je povsem utemeljen.

Priložnosti za izboljšanje

- Zapisi naj se vsebinsko in terminološko dodelajo in uskladijo z inkluzivno paradigmo. Npr. pri kompetencah se navaja spoznavanje ozadja motenj, primanjkljajev, ovir, socialnega izključevanja/vključevanja in stigmatiziranja/destigmatiziranja otrok in mladostnikov v vzgojno-izobraževalnem sistemu. Kompetence naj gredo v smeri ugotavljanja, kakšne prilagoditve v procesu vzgoje in izobraževanja potrebujejo otroci s posebnimi potrebami. Torej premik od hibe v smeri ugotavljanja posebnih potreb.
- Module bi bilo smiselno razširiti še na manjkajoče skupine otrok s posebnimi potrebami, saj bodo sicer nekateri ostali brez možnosti do tovrstnega izpopolnjevanja.
- Zaradi kompleksnosti in specifičnosti bi bilo smiselno uskladiti terminologijo z veljavnimi predpisi in s samim seboj, saj se v nazivu programa navaja, da se bodo udeleženci usposobili za delo z izbrano skupino OPP, v opredelitvi področjih pa, da se bodo usposobili za delo z različnimi skupinami OPP.

Neskladnosti

Program ni strokovno konsistenten kot določa 2. točka 14. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, saj ni skladen z 99. Členom ZOFVI, ki določa, da potrebujejo specialno pedagoško izpopolnjevanje strokovni delavci v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami. Te institucije pa izvajajo prilagojene programe predšolske vzgoje, prilagojene programe izobraževanja z enakovrednim izobrazbenim standardom (osnovnošolske in srednješolske), posebne programe in vzgojni program. Zakonodaja ne pozna »prilagojenega programa vzgoje«. Pravilnik o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami določa, kateri otroci s posebnimi potrebami se vključujejo v te programe. V nobenem primeru pa specialno pedagoško izpopolnjevanje ne velja za strokovne delavce v programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo. To so tako imenovani (v žargonu) vsi redni vrtci in redne šole. Tu vzgajajo in poučujejo strokovni delavci, ki ne potrebujejo specialno pedagoškega izpopolnjevanja. Zato je potrebno iz celotnega programa črtati te vrste programov. Naj le povzamemo, da se v šole in zavode za otroke s posebnimi potrebami vključujejo: otroci z motnjami v duševnem razvoju slepi in slabovidni gluhi in naglušni otroci z govorno jezikovnimi motnjami gibalno ovirani dolgotrajno bolni otroci z avtističnimi motnjami otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Samo za te skupine otrok s posebnimi potrebami je zakonsko določeno specialno pedagoško izpopolnjevanje in zato naj bi tudi predmetnik pokrival vsa ta področja.

Pri izvajalcih modula slepi in slabovidni so nekateri izvajalci, ki nimajo kvalifikacij za poučevanje dela s slepimi in slabovidnimi (podrobneje v poglavju Kadri).

V opredelitvi študijskih področij (točka b.) predlagatelj navaja, da si bodo udeleženci programa

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

pridobili znanja in strategije za delo z otroki in mladostniki z učnimi težavami, primanjkljaji na posameznih področjih učenja ter s čustvenimi in vedenjskimi težavami. Ta obrazložitev je povsem neskladna z 99 členom ZOFVI, Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami in Pravilnikom o organizaciji in načinom dela komisij za usmerjanje. Otroci z učnimi težavami, primanjkljaji na posameznih področjih učenja ter s čustvenimi in vedenjskimi motnjami se šolajo v rednih šolah in v programih, ki se imenujejo Izobraževalni programi s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (18. člen Zakona o usmerjanju OPP). Zato je potrebno navajanje teh skupin črtati. V šole in zavode za otroke s posebnimi potrebami (99.člen ZOFVI) pa se vključujejo: otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z govorno jezikovnimi motnjami, dolgotrajno bolni, gibalno ovirani, otroci z avtističnimi motnjami, otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Programe za te skupine OPP določajo 6. 8. 9. 10 in 12. člen Pravilnika o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje OPP. Predlagatelj navaja, da je program namenjen udeležencem, ki so zaključili družboslovno izobraževanje. To ni povsem skladno z 99. členom ZOFVI, ki določa, da se program izpopolnjevanja zahteva za strokovne delavce v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami, ki so strokovni delavci. In te zakon našteva.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

2. VPETOST V OKOLJE

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Iz vloge študija za izpopolnjevanje je razvidno, da je bil program pripravljen v sodelovanju z ustreznimi partnerskimi organizacijami (prav tako so k akreditaciji programa za izpopolnjevanje pridobili pozitivna izvedenska mnenja in jih priložili k vlogi)- MIZŠ, šole in zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami itd., v katerih delajo tisti, ki se bodo v program za izpopolnjevanje vpisovali. Potrebe po novem programu za izpopolnjevanje so izkazane in program je potreben- program bo posredno vplival na trg dela, vendar pa v materialih ni dovolj analiz o potrebah po takšnih kadrih.

- **Analiza ugotovitev**

Program specialno pedagoškega izpopolnjevanja je v skladu z zakonsko regulativo potreben, saj omogoča pridobitev potrebne izobrazbe za tiste strokovne delavce v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami, ki nimajo specialno pedagoške izobrazbe. V tem smislu je tudi podpora Ministrstva za šolstvo, znanost in šport ter nekaterih šol oziroma zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami v splošnem smislu utemeljena.

Predlagatelj ima sklenjene pogodbe z vzgojno izobraževalnimi zavodi, kjer se bo izvajalo praktično usposabljanje. To so šole in zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

V splošnem smislu bo program posredno vplival na trg dela oziroma izražal potrebe gospodarstva preko povečevanja kompetenc udeležencev, ki delajo z OPP in jim tako povečeval možnosti za aktivno vključevanje v družbo, izobraževanje in delo. V materialih ni dovolj analiz o potrebah po takšnih kadrih.

Prednosti

- Program bo udeležence opremil z znanji in kompetencami, ki jih potrebujejo pri svojem pedagoškem delu z OPP.

Priložnosti za izboljšanje

- Ker obstaja register šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje OPP v Sloveniji, bi lahko neposredno dobili precej natančne podatke o potrebah po tovrstnem izobraževanju v Sloveniji.

Neskladnosti

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

n.a.k.v.i.s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

S.Q.A.A
Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

3. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Formalni pogoji za delovanje visokošolskega zavoda so izpolnjeni z akti, organi, storitvami, materialnimi in prostorskimi pogoji. Zavod izkazuje opredeljene načine in oblike povezanosti študijskih programov z znanstvenimi, raziskovalnim in strokovnim delom nosilcem predmetov. Zavod ima opredeljeno poslanstvo, vizijo in strategijo, ki so javno dostopne, prav tako pa je v njih navedeno, da bodo v obdobju 2014 -2016 pripravili nove programe za izpopolnjevanje. Zavod ima vzpostavljeno vso potrebno institucionalno infrastrukturo, ki bo omogočala izvedbo novega programa. Organizacijska struktura in zastopanost deležnikov v organih upravljanja zavoda je ustrezen. Cilji za doseganje kakovosti so opredeljeni v Poslovniku kakovosti, doseganje le-teh pa je zabeleženo v letnem Poročilu o kakovosti. Zavod ima razvito pedagoško in znanstveno-raziskovalno delo, program predvideva praktično usposabljanje.

- **Analiza ugotovitev**

Predlagatelj izkazuje možnosti za izvajanje študijske prakse. Ker bodo udeleženci izobraževalnega programa praviloma zaposleni, bo pedagoška praksa potekala pod vodstvom mentorjev v teh institucijah. Za tiste, ki niso zaposleni v šolah oziroma zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami pa bo praksa potekala v zavodih, kjer predlagatelj izvaja prakso za svoje študente specialne in rehabilitacijske pedagogike.

Nosilke in nosilci predmetov, ki sestavljajo študijski program Specialno pedagoškega izpopolnjevanja z izbrano skupino otrok s posebnimi potrebami imajo izkazano znanstveno in raziskovalno dejavnost.

Prednosti

- Urejeno izvajanje študijske prakse in podpisani dogovori za praktično usposabljanje.

Priložnosti za izboljšanje

- Program Specialno pedagoško izpopolnjevanje za delo z izbrano skupino otrok s posebnimi potrebami naj bi udeležence usposobil za neposredno vzgojno izobraževalno delo. Vsi ti strokovni delavci imajo svojo primarno pedagoško izobrazbo in usposobljenost za vzgojo oziroma poučevanje predmeta in področja, za katerega so se usposobili in si z izpopolnjevanjem pridobijo znanje in kompetence za izvajanje vzgoje in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Specialno pedagoško izpopolnjevanje je torej dopolnilno izobraževanje za te strokovne delavce. Zato potrebujejo aplikativna znanja in veščine, usposobljenost za prilagajanje oblik in metod dela za določeno vrsto otrok s posebnimi potrebami.
- Iz prijavnice programa niso dovolj razvidna smer specialno pedagoške izobrazbe in strokovne kompetence izvajalce posameznih predmetov. Specialni pedagogi so praviloma monovalentno izobraženi (le za določeno vrsto OPP) in zato usposobljeni le za določeno področje oziroma vrsto OPP. V okviru programa bi bilo potrebno jasno določiti smer specialno pedagoške izobrazbe in strokovne kompetence izvajalcev posameznih predmetov.

Neskladnosti

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRAJA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

4. KADRI

Ugotovljeno dejansko stanje

• Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Predvideni izvajalci programa za izpopolnjevanje imajo ustrezne kvalifikacije v skladu z dokumentu, ki urejajo habilitacije v okviru Univerze v Ljubljani. Seznam le-teh sicer vsebuje napake in je premalo pregleden, prav tako iz seznama ni jasno razvidno za kateri predmet so habilitirani. Obremenjenost pedagoških delavcev je v skladu z zakonodajo. Struktura podpornih služb je ustrezna, zavod pa skrbi za poklicni in strokovni razvoj kadrov.

• Analiza ugotovitev

Pri izvajanju programa bo sodelovalo 14 visokošolskih učiteljev. Podatki za vse kažejo, da imajo vsi veljavno habilitacijo ali pa so v postopku. Vsi so izdali soglasje za sodelovanje. Vendar pa seznam visokošolskih učiteljev, znanstvenih sodelavcev in visokošolskih sodelavcev vsebuje napake in je premalo pregleden. Ne vidi se, za kateri predmet so habilitirani, navedbe o kadrih pa so splošne.

Predlagatelj navaja podatke, ki so sestavni del programov in izkazujejo kvalifikatorje in skrb za razvoj kadrov. Seznam podpornih delavcev izkazuje tovrstno kadrovsko kompletiranost za izvajanje programa. Fakulteta ima ustrezno administrativno tehnično službo, ki zagotavlja podporo izvajalcem in študentom. Zavod spodbuja mednarodno mobilnost zaposlenih, ki kaže trend rasti in skrbi za izpopolnjevanje pedagoških in nepedagoških delavcev.

Prednosti

- Sklad za razvoj kadrov in spodbujanje napredovanja zaposlenih.

Priložnosti za izboljšanje

- Vsakemu izvajalcu programa je potrebno dodati podatki o tem, za kateri predmet je posameznik habilitiran. Ti podatki naj bi se ujemali tudi z registri bibliografskih podatkov posameznika.
- Vključevanje gostujočih profesorjev v izvajanje programa.

Neskladnosti

Izvajalci programskih vsebin (Mojca Lipec Stopar in Stane Košir) kot nosilca modula za slepe in slabovidne ne izkazujejo usposobljenosti za delo s to skupino OPP, saj nimata opravljene študijske smeri za delo s slepimi in slabovidnimi (tiflopedagogika), kar izkazuje tud COBIS.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

5. ŠTUDENTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Zagotovljene bodo svetovalne storitve, ki so povezane z vpisom in informacije o samem izpopolnjevanju. Študenti bodo neposredno vključeni v strokovno in znanstveno-raziskovalno delo, program predvideva praktično usposabljanje. Podporne službe so ustrezno organizirane, sistem informiranja študentov je dober. Na ravni zavoda so študenti ustrezno organizirani, število študentov v organih upravljanja zavoda je v skladu z zakonskimi določili. Urejena je mobilnost na zavodu, zavod ima zagotovljene možnosti za izobraževanje in vključevanje študentov s posebnimi potrebami v sam študijski proces.

- **Analiza ugotovitev**

Program izpopolnjevanja predvideva 30 vpisnih mest, študij se bo izvajal kot izredni študij, na posamezni izbirni modul pa se lahko vpiše najmanj 7 in največ 15 kandidatov. V gradivih se nahajajo mnenja o potrebah po omenjenem poklicnem profilu različnih zaposlovalcev- MIZŠ, CIRIUS- Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik, Center za korekcijo sluha in govora Portorož, OŠ Jela Janežiča Škofja Loka.

PeF UL zagotavlja kandidatom za študij in že vpisanim študentom svetovalne storitve, povezane z vpisom in informacijami o študiju ter zaposlitvenih možnostih- tako na spletni strani kot tudi osebno, kamor lahko pridejo in pridobijo informacije. Na ravni zavoda je vzpostavljen tudi karierni center, ki redno organizira dogodke v zvezi z oblikovanjem poklicne poti, prav tako pa se na ravni zavoda že izvaja tutorstvo.

Študenti bodo neposredno vključeni v strokovno in znanstveno-raziskovalno delo. Program temelji na interdisciplinarnih raziskovalnih spoznanjih različnih ved in omogoča izpopolnjevanje udeležencev, ki so predhodno zaključili družboslovno izobrazbo. V študijskem programu izpopolnjevanja je pedagoška praksa integrirana v vaje in samostojno učenje udeležencev ter v neposredno pedagoško prakso. Praksa poteka v vzgojno-izobraževalnih institucijah, ki se ukvarjajo z uporabniki s posebnimi potrebami, pri izvedbi pa sodelujejo tudi mentorji v vzgojno-izobraževalni instituciji. Med mentorji in koordinatorji praktičnega usposabljanja je vzpostavljena stalna povezava.

Načini preverjanja in ocenjevanja znanja so jasno določeni in objavljeni, za dokončanje programa in pridobitev potrdila je potrebno opraviti vse obveznosti v višini 60 ECTS točk. Splošne in predmetno-specifične kompetence so opredeljene v učnem načrtu. PeF UL že pri drugih programih spremlja učne izide svojih študentov, jih redno analizira in sprejema ustrezne ukrepe, kar je razvidno tudi iz letnih in samoevalvacijskih poročil, ki so javno objavljeni tudi preko spletne strani, enako načrtujejo spremljanje pri programu izpopolnjevanja, vendar bo le-tega potrebno smiselno prilagoditi na same specifične izpopolnjevanja. Preverja se tudi obremenitev študentov na različne načine (študentska anketa, študentska anketa o kakovosti izvedbe študijskega programa, študentska anketa o zadovoljstvu s pedagoškim delom pri posameznih predmetih na študijskih programih, merjenje obremenitev študenta pri posameznih predmetih, preko sistema tutorstva).

Na ravni zavoda je zagotovljena enakopravnost, organiziranje in soupravljanje študentov v organih upravljanja, informiranje študentov pa je ustrezno. Zavod ima zagotovljene možnosti za izobraževanje in vključevanje študentov s posebnimi potrebami, prav tako pa zavod omogoča mobilnost študentov.

Prednosti

- Dobro organizirano praktično usposabljanje.
- Interes za študij in podpora okolja.

n·a·k·v·i·s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DEJNO FINANCIJA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Priložnosti za izboljšanje

- Razvoj sistema spremljanja izvajanja izpopolnjevanja in njegov doprinos ob sodelovanju z delodajalci in partnerji.
- Prilagojene študentske ankete in ankete o obremenitvi glede na program izpopolnjevanja.
- Pri oceni, kakšna je v Sloveniji potreba po specialno pedagoškem izpopolnjevanju je potrebno ustrezno prepoznati in opredeliti, kdo potrebuje to obliko izpopolnjevanja. Ker je to namenjeno le strokovnim delavcem v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami (ZOFVI), bi bilo pred realizacijo smiselno povprašati te institucije in tako dobiti natančne podatke o tem, koliko strokovnih delavcev na teh institucijah potrebuje to obliko izpopolnjevanja, kar bi služilo tudi za načrtovanje in izbor modulov.

Neskladnosti

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

6. MATERIALNI POGOJI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Program za izpopolnjevanje se bo izvajal na PeF UL. Prostori, oprema in kapacitete so primerne za izvajanje programa za izpopolnjevanje, lastništvo je ustrezno izkazano in ustreza merilom, prostori pa so prilagojeni tudi za študente s posebnimi potrebami. Zavod ima zagotovljeno knjižnico in IKT podporo za študij. Predlagatelj ima predvidena zadostna finančna sredstva.

- **Analiza ugotovitev**

Predlagatelj ima v lasti adekvatne prostore in opremo. V prilogah so priloženi dokazi o lastništvu zemljišča in zgradbe. Prostori in oprema omogočajo kvalitetno izvajanje predavanj in samostojnega dela študentov.

Prostori izvajalca so prilagojeni potrebam študentov s posebnimi potrebama (dvigalo, sanitarije za invalide, vhod na fakulteto) Prav tako so dostopni tudi materiali in sredstva za učenje za študente s posebnimi potrebami.

Predlagatelj ima predvidena zadostna finančna sredstva. Izvedbo programa naj bi financiralo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS ob vpisu 30 kandidatov. Ob manjšem vpisu pa bi morali program delno financirati udeleženci oziroma organizacije, kjer so le-ti zaposleni. Cena izpopolnjevanja se bo določila v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport. Ti pogoji bodo navedeni ob razpisu. Predlog vsebuje tudi druge splošne določbe o financiranju predlagatelja.

Prednosti

- Izvajalec izkazuje vse potrebne pogoje za izvajanje programa.

Priložnosti za izboljšanje

Neskladnosti

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Zavod ima že vzpostavljen sistem zagotavljanja kakovosti, kjer so upoštevani evropski in nacionalni predpisi ter smernice. Samoevalvacije se izvajajo periodično, ustrezno je urejeno spremljanje izvajanja študijskih programov, pedagoškega dela, presojanje kreditnega ovrednotenja po ECTS, obremenjenosti študentov, kompetenc diplomantov. Spremlja in analizira se učne izide študentov, zaposljivost diplomantov, zadovoljstvo študentov in zaposlenih. Zbiranje podatkov o kakovosti izobraževanja so predvidene v Poslovniku o kakovosti, rezultati so objavljeni v letnem Poročilu o kakovosti. Zavod nenehno skrbi za razvoj in izboljševanje svojega dela in zagotavlja sodelovanje vseh deležnikov pri presoji in razvijanju kakovosti, hkrati pa zagotavlja ustrezno obveščenost notranjih in zunanjih deležnikov.

- **Analiza ugotovitev**

Po predvidevanjih, da bo novi program izpopolnjevanja integriran v samo delo zavoda, sklepamo, da bodo zanj veljali enaki standardi in postopki kot že za akreditirane programe. Zavod ima že vzpostavljen sistem zagotavljanja kakovosti. Zavod zbira in analizira vsako leto podatke o kakovosti študijskih programov, kakovost pedagoškega dela po posameznih predmetih na študijskem programih, zadovoljstvo študentov z izvajanjem programov, s tutorstvom, o diplomantih z vidika zaposlitve in mnenje o zaključnem študiju, splošnem zadovoljstvu in zadovoljstvu sodelavcev s študijskim in pedagoškim delom, zadovoljstvo redno zaposlenih na zavodu, uspešnost študentov v času študija. Zavod ima postavljene kazalnike kakovosti, ki obsegajo naslednja področja- pedagoško delo, raziskovalno in umetniško delo, mednarodno sodelovanje, nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, tutorski sistem, človeški viri, knjižnica, delovanje komisij fakultete, investicije in prostori, študenti s posebnimi potrebami, zadovoljstvo z vodstvom fakultete, delovanje referata, z leti pa so prišli na elektronsko izpolnjevanje vprašalnika. Za kakovostno delo izvajanja študijskih programov fakulteta skrbi z internimi dogovori, pravilniki, pravili, navodili in obvestili, ki so študentom dostopni preko spletne strani šole in sistema.

Zavod stalno evalvira in razvija študijske programe in teži k nenehnemu izboljšanju sistema vodenja kakovosti na pedagoškem, raziskovalnem, razvojnem in upravnem področju delovanja ter vpetosti v širši družbeni prostor.

Pri izvedbi samoevalvacije in pripravi samoevalvacijskega poročila sodelujejo vsi zaposleni, Komisija za kakovost, Študentski svet. Poročilo obravnava Komisija za kakovost, kolegij dekana in Senat fakultete, kjer se sprejmejo tudi systemske izboljšave in predlaga dopolnitev obstoječih kazalnikov, prav tako pa je poročilo obravnavano na sestanku predstojnikov oddelkov, ki so zadolženi za razpravo o kakovosti na posameznem oddelku. Pri samoevalvaciji sodelujejo tudi študenti tako, da izpolnijo anonimne anketne vprašalnike, prav tako pa so predstavniki študentov v Komisiji za kakovost, v Senatu in Akademskem zboru aktivno vključeni in seznanjeni z vsemi pripravami na evalvacijo, izvedbo evalvacije, interpretacijo rezultatov in oblikovanje predlogov izboljšav.

Predlagatelj programa navaja načine samoevalvacije, ki veljajo za predlagatelja kot celoto in za vse programe in pri tem na navaja posebnosti za izvajanje tega programa izpopolnjevanja. Predlagatelj navaja tudi, da ima oblikovan proces spremljanja in presojanja kompetenc diplomantov. Prav tako tudi, da ima merila za preverjanje in ocenjevanje študentovih učnih izidov. Poglavje o zanimanju kandidatov za ta program izpopolnjevanja ter informacije o zaposljivosti diplomantov se nanaša na vse študijske programe. Smiselno bi bilo, kot je bilo že navedeno, da bi v neposrednem kontaktu s šolami in zavodi za otroke s posebnimi potrebami ugotovili točno število interesentov tako za program kot za posamezne module. Na ta način bi tudi ugotovili, katere module in ob kolikšnem številu študentov.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Prednosti

- Sistem kakovosti je vzpostavljen in deluje, zato zavod lahko napreduje in se izboljšuje.

Priložnosti za izboljšanje

- Načrt za sistematično spremljanje študentov, ki bodo dokončali izpopolnjevanje- ustrezno vrednotenje pridobljenih kompetenc, zadovoljstvo delodajalcev s pridobljenimi kompetencami udeležencev izpopolnjevanja, zaposljivost.

Neskladnosti

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

POVZETEK

Program specialno pedagoško izpopolnjevanje za delo z izbrano skupino otrok s posebnimi potrebami je oblika izpopolnjevanja za strokovne delavce v šolah in zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Ti otroci so usmerjeni v različne programe, ki jih izvajajo šole in zavodi za otroke s posebnimi potrebami. V teh šolah in zavodih vzgajajo in poučujejo tudi strokovni delavci, ki so usposobljeni za strokovno in pedagoško delo za določeno področje oziroma predmete. Ker nimajo specialno pedagoške izobrazbe, si morajo pridobiti potrebna znanja za delo s to populacijo v obliki strokovnega izpopolnjevanja. V tem smislu je program utemeljen tako s strokovnega kot formalnega vidika, saj ZOFVI tako določa. Praksa se tega zaveda in podpira to izobraževanje.

Ima pa program nekatere pomanjkljivosti in neskladja z navedenimi šolskimi predpisi. Ta neskladja so utemeljena. Po odpravi teh neskladij je smiselno in potrebno program akreditirati, saj bi sicer nastala pravna in vsebinska praznina pri delovanju šol in zavodov za otroke s posebnimi potrebami.

Izvajalec izkazuje potrebne resurse za izvajanje tega programa.

Navedite do 10 ugotovljenih prednosti predlaganega študijskega programa. *Navedite do 10 ugotovljenih prednosti predlaganega študijskega programa.*

